

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 17094

Датум: 30. 10. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
ПРЕДЕЛОМ ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ЖЕЉИН“
ЗА 2026. ГОДИНУ**

Александровац, октобар 2025. године

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	4
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	5
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	9
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	9
VI	ПРОМОЦИЈА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	11
VII	САРАДЊА	12
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	12
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	12

I УВОД

Програм је урађен у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) и Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин“ („Службени гласник РС“ број 84/22 од 29.07.2022. године).

Програм управљања је урађен у складу са Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Жељин“ за 2026. годину (акт број 003367652 2025 14850 004 001 501 100 од 11.09.2025. године) које је издало Министарство заштите животне средине.

Програм управљања је урађен у складу са Планом управљања Пределом изузетних одлика „Жељин“ за период 2023-2032. године за које је Министарство заштите животне средине дало сагласност заведеног под бројем 353-02-1589/2023-4 од датума 26.07.2023. године.

Чланом 8. Уредбе за управљача је одређено Јавно предузеће „Србијашуме“ Београд, које управљање заштићеним подручјем спроводи преко три шумска газдинства: „Столови“ Краљево, „Расина“ Крушевац и „Шумарство“ Рашка.

О ПРЕДЕЛУ ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ЖЕЉИН“

ПАО „Жељин“ обухвата истоимени планински масив који припада Родопском планинском систему. Позициониран је у централном делу Србије, захватајући делове подручја општина Александровац и Рашка и Града Краљево.

Подручје планине Жељин, које се налази између доњег тока Ибра и средњег тока Западне Мораве, између планина Копаник, Столови и Гоч, ставља се под заштиту и проглашава заштићеним подручјем од регионалног, односно великог значаја и сврстава се у II категорију заштите.

Укупна површина Предела изузетних одлика „Жељин“ износи 6.379,10 ha, од чега је 5.293,12 ha (82,98%) у државном власништву, 1.066,28 ha (16,71%) у приватном власништву и 19,70 ha (0,31%) у другим облицима својине.

На подручју Предела изузетних одлика „Жељин“ успостављен је тростепени режим заштите, од чега је I степеном заштите обухваћено 195,91 ha (3,07%), II степеном 201,06 ha (3,15%) и III степеном 5.982,13 ha (93,78%).

На подручју ПАО „Жељин“ режим заштите I степена обухвата следеће највредније локалитете: „Крива река“ (86,10 ha), „Врх Жељина-Плочка чука“ (47,47 ha) и „Жељински троскок-Јеловак“ (62,34 ha).

Режим заштите II степена обухвата следеће највредније локалитете: „Пештер-Кола“ (105,18 ha), „Врх Жељина“ (75,29 ha) и „Каван-Висеће“ (20,60 ha).

Предео изузетних одлика „Жељин“ обухвата: Град Краљево са катастарским општинама Гокчаница, Плана и Баре; општину Александровац са катастарским општинама Рогавчина, Плоча и Јелакци и општину Рашку са катастарским општинама Боће, Војмиловићи, Ковачи и Биљановац.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Захваљујући свом положају и природним карактеристикама подручја, планина Жељин се одликује разноврсним биљним светом, флором и вегетацијом. На подручју планине Жељин апсолутну доминацију у централном планинском региону имају букове шуме. Планинска букова шума (*Fagetum montanum*), простире се од храстовог појаса до врха планине који је покривен карактеристичаном субалпском шумом (*Fagetum subalpinum*).

Флористичко богатство је процењено на више од 355 биљних врста и подврста. Од наведеног броја, заштићена су 42 биљна таксона, од чега су су њих 39 у категорији заштићених, док су 3 таксона строго заштићених. Ендемична флора области планине Жељин представљена је са 8 биљних врста. На тресави Језеро, срећу се и станишта сфагнумских маховина (*Sphagnum spp.*) која су у Србији ретка и угрожена. Такође, са флористичке стране је значајно присуство таксона љутића (*Ranunculus aconitifolius* L.), новог за флору Србије.

Значајно је истаћи да северни део планине Жељин спада у једно од 40 одабраних подручја за дневне лептире (РВА) у Србији (подручје Гоч-Студена-Столови) са 94 врсте дневних лептира. Такође, евидентирано је 10 врста риба, представника 4 фамилије, док фауну водоземаца и гмизаваца чине 6 врста из класе водоземаца (*Amphibia*) и 7 врста из класе гмизаваца (*Reptilia*). Фауна подручја броји 132 врсте птица, што представља 37% укупног диверзитета птица у Србији. Без обзира на релативно мали број до сада регистрованих врста сисара, значај подручја се огледа у присуству оних под строгом заштитом, и самом простору као значајном комуникационом коридору.

Подручје Жељина је природно веома вредан планински простор, представљен комбинацијом високих површи на развођима, дубоко усеченим речним долинама, комбинацијом пропланака и бујних пашњака. Динамичност брдско-планинског предела огледа се управо у смени питомих предела и планинских гребена, што овај простор чини геоморфолошки веома разноврсним. Мозаичан распоред шума и ливада даје му атрактивне пејзажне одлике.

Захваљујући богатом биљном и животињском свету, планина Жељин је издвојена као подручје од посебне важности за заштиту природе, односно уврштена је у националну еколошку мрежу „Врх Жељина - Плочка чука“.

Сходно потребама заштићеног подручја разликујемо опште и специфичне циљеве:

• Општи циљеви заштите и унапређена подручја

1. Заштита, очување и унапређење постојећих природних и створених вредности, као и укупне предеоне, геолошке и биолошке разноврсности,
2. Унапређење и наменско коришћење вредности подручја и одрживо управљање природним ресурсима, пре свега, шумама и водама, кроз обезбеђења стабилности екосистема и побољшање њиховог укупног стања.

- **Специфични циљеви**

1. Очување и унапређење типова станишта
2. Заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности
3. Заштита, очување и унапређење геолошке разноврсности
4. Очување пејзажних и амбијенталних вредности простора, као препознатљивог визуелног израза простора
5. Очување квалитета основних чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште) и адекватно управљање отпадом
6. Унапређење и очување шума кроз обезбеђење њихове стабилности и одрживог управљања,
7. Заштита, очување и презентовање културно-историјских вредности
8. Одрживи развој подручја и стварање услова за унапређење квалитета живота и рада локалног становништва,
9. Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе,
10. Повећање свести јавности о заштићеним подручјима
11. Сарадњу са релевантним институцијама, локалном самоуправом, организацијама друштва и локалним становништвом,
12. Презентацију и популаризацију заштићеног подручја.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Заштићено подручје је у обухвату националне еколошке мреже „Врх Жељина - Плочка чука“.

Заштита еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите у складу са Законом о заштити природе и чланом 6. Уредбе о еколошкој мрежи. Заштита дела еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите.

На простору Предела изузетних одлика „Жељин“ планирају се следећи послови: спровођење режима заштите који су прописани Уредбом о проглашењу ПИО „Жељин“; чување и надзор над спровођењем мера заштите природе; праћење кретања и активности посетилаца; прикупљање података о људским активностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја; заштита шума и достављање података о стању шума надлежним институцијама; спречавање активности које су у супротности са актом о проглашењу заштићеног подручја у сарадњи са надлежним инспекцијама и органима безбедности.

- **Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима**

Приоритетне мере на управљању природним вредностима Предела изузетних одлика „Жељин“ су заштита, управљање и унапређење стања природних вредности.

ЧУВАЊЕ ПОДРУЧЈА

Чување заштићеног подручја обављаће 5 чувара заштићеног подручја који раде у три Шумска газдинства (ШГ „Столови“ Краљево – 2 чувара, „Расина“ Крушевац – 1 чувар и „Шумарство“ Рашка – 2 чувара). Чувари ће поступати по члану 110. Закона о заштити природе, односно спроводиће мере заштите, вршити контролу на терену и о свим активностима обавештавати руководиоца чуварске службе, односно шефове Шумских управа и самосталне референте за приватне шуме и заштиту животне средине у Шумским газдинствима, као и Кординатора заштићеног подручја ПИО „Жељин“.

Активности чуварске службе огледаће се кроз чување граница заштићеног подручја, одржавање унутрашњег реда, контролу градње објеката, коришћење простора, одржавања манифестација, као и контролу управљања и одлагања отпада (комунални, кабасти и зелени).

Планирани трошкови зараде чувара заштићеног подручја:

Планирана средства за бруто зараде чувара (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	6.400.000,00	Управљач
Накнаде	100.000,00	
Управљач	560.000,00	

Планирани трошкови полагања стручног испита:

Планирана средства за полагања стручног испита (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	50.000,00	

У свакодневним активностима чуварске службе, чувари користе ладе ниве из својих управа.

Планирани трошкови чуварске службе који обухватају гориво и регистрацију:

Планирана средства за рад чуварске службе – гориво, регистрација (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	40,000	Управљач
Управљач	590.000	

Ради бољег и потпунијег сакупљања информација на терену предвиђена је и набавка опреме-фотоапарата или камера за праћење дивљачи и евентуално недозвољених радњи у заштићеном подручју.

Планирана средства за рад чуварске службе – набавка опреме (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	50.000	

Израду управљачких докумената обављаће Кординатор за Предео изузетних одлика «Жељин», самостални референти за заштиту природе и самостални референти за приватне шуме и заштиту животне средине, који ће такође водити евиденцију о заштићеном подручју, прибављати дозволе, услове и сагласности у сарадњи са надлежном Службом за планирање и газдовање шумама у ШГ „Столови“ Краљево, „Расина“ Крушевац и „Шумарство“ Рашка и Сектором за шумарство и заштиту животне средине.

Управљач ће у 2026. години радити на изради управљачких докумената и то: Извештаја о остваривању Програма управљања ПИО „Жељин“ за 2026. годину и Програма управљања ПИО „Жељин“ за 2027. годину.

За чуваре заштићеног подручја, шефа чуварске службе, реверне инжењере и кординатора организоваће се повремено састанци у циљу још бољег упознавања управљача са његовим правима и обавезама око управљања пределом изузетних одлика Жељин.

Планирана средства за бруто зараде кординатора и 2 самостална референта (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	240.000	Управљач
Управљач	3,732.284,00	

Планирани трошкови руководиоца чуварске службе:

Планирана средства за бруто зараде руководиоца чуварске службе (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	600.000,00	Управљач
Управљач	1.560.000,00	

ЈП"Србијашуме" има успостављену јединствену базу података у оквиру које ће бити уношени подаци везани за ПИО "Жељин" за 2026. Годину.

Планирана средства за одржавање базе података (динара)		Извршилац посла
Управљач	130.000	Управљач

У оквиру обележавања заштићеног подручја у 2026. години планирају се: активности на обнављању спољних граница где за то има потребе и израда и постављање ознака заштићеног подручја (табле).

Активност на обнављању граница ће се реализовати сопственом радном снагом.

Планирана средства за обнављање граница заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0.00	Управљач
Управљач	79.860	

Планирана средства за обележавање – израда и постављање и инфо.табли подручја.

Израда и постављање инфо-табли у оквиру заштићеног добра, као и израда и постављање ознака, путоказа реализоваће се путем јавне набавке, односно избором најповољнијег понуђача који ће у предвиђеном року најбоље одговорити захтевима понуђача.

Планирана средства за обележавање -израда и постављање инфо.табли подручја		Извршилац посла
МЗЖС	159.000,00	Управљач
Управљач	0,00	

Планирана средства за обележавање -израда и постављање ознака табли подручја		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	105.000,00	

Праћење здравственог стања шумских састојина у ПИО „Жељин“ вршиће се према упутству носиоца Извештајно-прогнозних послова у области заштите шума - Института за шумарство из Београда.

С обзиром на то да се заштићено подручје налази у обухвату националне еколошке мреже „Врх Жељина - Плочка чука“, потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи.

Уредбом је:

- забрањено уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- забрањена промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, итд.),
- потребно предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађења.

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: појачана контрола ПИО „Жељин“ од стране чуварске службе у критичним периодима појаве шумских пожара, односно активна дежурства.

У 2026.години планирана је набавка противпожарне опреме у виду напртњача.

Планирана средства за противпожарну заштиту (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	50.000,00	Управљач
Управљач	75.000,00	

Средства за одржавање чистоће, сакупљање и уклањање смећа вршиће се средствима управљача. Поред наведеног, планиране су и посебне активности по указаној потреби на уклањању дивљих депонија и отпада са излетишта и јавних површина.

Планирана средства за управљање отпадом (динара)		Извршилац посла
МЗЖС		Управљач
Управљач	115.000,00	

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Управљач ће током 2026. години пружити подршку научно истраживачким организацијама, а за посебне циљне групе (ђаци, студенти, истраживачи и планинари) омогућити посету заштићеном подручју уколико буде интересовања.

Приоритетни задаци научно истраживачког и образовног рада произилазе из стања природних и створених вредности, и потребе њихове заштите, очувања и унапређења.

У ПИО „Жељин“, научна истраживања нису стратешки дефинисана, не постоји квалитативна и квантитативна анализа по приоритетним областима. Потребно је дефинисати и објединити све научне активности које би се реализовале на заштићеном подручју, као и научне интересе, носиоце истраживања и капацитете заинтересованих установа које би спроводиле и планирале следећа истраживања на подручју ПИО „Жељин“. То подразумева интензивирање сарадње са Заводом, факултетима и другим институцијама и организацијама из домена управљања природним ресурсима и заштите природе.

За 2026. годину Програмом управљања Предела изузетних одлика „Жељин“, планиран је мониторинг мрког медведа у износу од 800.000,00 динара.

Праћење и унапређење стања у ЗП у износу од 800.000,00 динара (Министарство заштите животне средине-финансирање- 500.000,00 динара, сопствена средства 300.000,00 динара)

Мониторинг мрког медведа, планиран за 2026.годину у заштићеном добру представља иницијалну фазу, прикупљање основних информација о популацији мрког медведа на простору ПИО „Жељин“. То ће обухватити радове на прикупљању елементарних података присуства популације медведа, броја јединки, кретању истих, правцима дисперзије и могућим еколошким коридорима. Свакако ће мониторинг обухватити испитивање могућности и потреба за додатном прихраном популације медведа ради умањења штета на „имовини“ локалног становништва.

Планирана средства за мониторинг мрког медведа (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	500.000,00	Управљач
Управљач	300.000,00	

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

Планирање, изградња и уређење подручја Предела изузетних одлика „Жељин“, засниваће се на следећим мерама и условима:

- Обавезна примена законских норми
- Заштита посебних природних и културно историских вредности
- Обележавање заштићеног подручја
- Уређење заштићеног подручја

У 2026. години планирају се активности на уређењу подручја постављањем инфо табли на местима која су од значаја за заштићено природно добро по својим карактеристикама као и на главим приступним саобраћајницама према и у заштићеном подручју, уређење и изградња летњиковца планирана је у ГЈ“Жељин“ којом газдује ШГ“Расина“ Крушевац на месту званом Смречје као и у ГЈ“Жељин“ којом газдује ШГ“ Столови Краљево ,одржавање већ урађеног мобилијара, уређење стаза у ГЈ“Јошаница“ којом газдује ШГ Рашка на потесу званом Кавань и у ГЈ“Жељин“ којом газдује ШГ“Расина“ Крушевац на месту званом Смречје , одржавање

главних комуникација тј. путева кроз Предео изузетних одлика Жељин. Мере везане за уређење биће предвиђене Планом управљања и реализоваће како 2026.години тако и у наредним годинама.

Планирана средства за изградњу и уређење летњиковца (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	470.000,00	Управљач
Управљач	230.000,00	

Планирана средства за уређење стаза-постављање клупа,табли,путоказа (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	412.976,00	Управљач
Управљач	160.000,00	

Планирана средства за одржавање мобилијара (динара)		Извршилац посла
Управљач	65.840,00	Управљач

Планирана средства за одржавање путева (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	1.330.000,00	

У 2026. години у склопу редовног газдовања шумама планирају се и активности у заштићеном подручју.

Планирана средства за радове у области газдовања шума (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	420.000,00	

Потребно је пратити очуваност својстава идентификованих посебних станишта риба ,посебно поточне пастрмке, функционалност миграторних путева рибљег фонда и негативне антропогене факторе и утицаје на врсте и станишта акватичних екосистема.

Управљање ловном фауном , активности на заштити ловне фауне спроводити на основу важећих планских докумената. Планирати и додатне мере унапређења ловне фауне на простору ПИО „Жељин“.

Планирана средства за радове у области ловства и рибарства (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	0,00	Управљач
Управљач	200.000,00	

VI ПРЕЗЕНТАЦИЈА И ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

У 2026. години планирано је да се Предео изузетних одлика Жељин, као заштићено подручје промовише, односно да се обавести шира јавност о вредностима које ово подручје поседује, кроз израду и штампање промотивног материјала у виду флајера и брошура, као и кроз учешће на сајмовима и манифестацијама у окружењу и шире.

Планирана средства за припрему, израду и штампање промотивног материјала (динара)		Извршилац посла
Управљач	220.000,00	Управљач

Сарадња са корисницима заштићеног подручја је од изузетног значаја, у 2026 години планирана су три састанка на територији сваког газдинства по један, на којима би се донели закључци и остварила боља комуникација са корисницима.

Планирана средства за одржавање састанака са корисницима ПИО (динара)		Извршилац посла
Управљач	170.000,00	Управљач

За чуваре заштићеног подручја, шефа чуварске службе, ревиране инжењере и кординатора организоваће се студијско путовање и повремено састанци у циљу још бољег упознавања управљача са његовим правима и обавезама око управљања пределом изузетних одлика Жељин.

Планирана средства за учешће на семинарима ,сајмовима и студијским путовањима (динара)		Извршилац посла
Управљач	190.000,00	Управљач

Планирана средства за трошкове услуге презентације (динара)		Извршилац посла
Управљач	150.000,00	Управљач

Ради што боље презентације заштитеног подручја , штампања промотивног материјала планирана је израда логоа у 2026.години.

Планирана средства за израду дизајна логоа (динара)		Извршилац посла
Управљач	28.750,00	Управљач

Планирана средства за израду графичке књиге стандарда (динара)		Извршилац посла
Управљач	87.500,00	Управљач

VII SARADNJA

Јавно предузеће „Србијашуме“ непосредне послове управљања заштићеним подручјима обавља преко Шумских газдинстава и у оквиру унапређења управљања заштићеним подручјем остварује сарадњу са разним институцијама на локалном, регионалном и националном нивоу.

Шумска газдинства „Столови“ Краљево, „Расина“ Крушевац и „Шумарство“ Рашка као непосредни управљачи ПИО „Жељин“ настојаће да и током 2026. године и даље остварују сарадњу са општинама Александровац, Рашка и Градом Краљево као и свим заинтересованим странама (удружењима грађана, правним и физичким лицима, појединцима, које директно или индиректно желе да учествују у очувању и заштити овог заштићеног подручја .

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Посебне активности чуварске службе огледаће се кроз активне мере на противпожарној заштити, контроли кретања и активности кроз заштићено подручје, како рекреативаца, планинара тако и кретање моторних возила, мотора и квадова, као и примени накнада за коришћење заштићеног простора, достављање података о стању шума надлежним институцијама и спречавање активности које су у супротности са актом о проглашењу заштићеног подручја у сарадњи са надлежним инспекцијама и органима безбедности.

Чување заштићеног подручја обављаће 5 чувара заштићеног подручја и шеф чуварске службе. Чуvari ће поступати по члану 110. Закона о заштити природе, а у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Жељин“ (Сл.гласник РС 139/22).

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: појачана контрола ПИО „Жељин“ од стране чуварске службе у критичним периодима појаве шумских пожара, односно активна дежурства.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију Програма управљања ПИО „Жељин“ за 2026. годину, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке.

Према Закону о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из: Средстава буџета Републике Србије, односно јединице локалне самоуправе; осталих буџетских средстава; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; донација, поклона и помоћи и других извора у складу са законом.

У 2026. години се планирају трошкови провизије који се реализују код Управе за трезор.

Планирана средства за провизију (динара)		Извршилац посла
Управљач:	6.000,00	Управљач

За реализацију Програма управљања ПИО „Жељин“ за 2026. годину сачињен је финансијски план и планирана су укупна средства у износу од 19.317.210,00 динара. Планира се учешће средстава Буџета Републике, односно Министарства заштите животне средине у износу од 8.871.976,00 динара (46%) и учешће управљача у износу од 10.086.514,00 динара (52%) и средства планирана од накнада заштићеног подручја 358.720,00 динара (2%) .

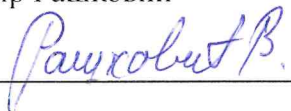
Програм сачинили:

Владимир Рашковић, дипл. инж. шум.

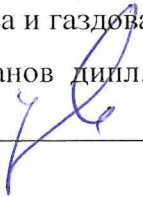
Александар Цветковић, дипл. инж. шум.

Биљана Шумарац, дипл. инж. шум.

Координатор за
Предео изузетних одлика „Жељин“
Владимир Рашковић

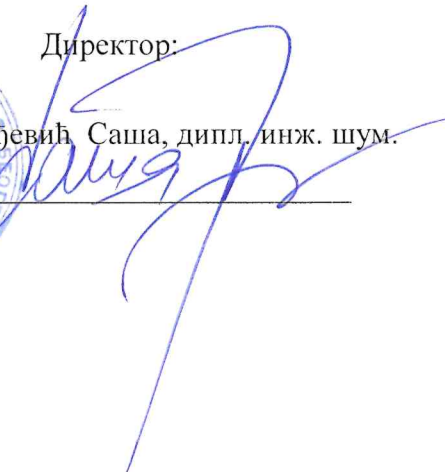

Руководилац службе
Планирања и газдовања шумама
Иван Прванов, дипл. инж. шум.

Директор:

Ђурђевић Саша, дипл. инж. шум.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода Предела изузетних одлика "Жељин"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	8.871.976,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	8.871.976,00
	1.2. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	10.086.514,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	10.086.514,00
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
	3.1.	
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
	4.1.	
5.	Остала средства(накнаде)	358.720,00
	5.1.	358.720,00
	Укупно приходи	19.317.210,00

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛНКА "ЖЕЉИНИ"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: Бруто зараде чувара заштићеног подручја	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носноца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	560.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора- накнаде (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	6.400.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зараде 5 чувара	6.400.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
	УКУПНО расходи:	6.960.000,00
	Врсте расхода: Материјални трошкови чуварске службе - трошкови горива	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носноца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	590.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	40.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке	40.000,00
	УКУПНО расходи:	630.000,00
	Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носноца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	5.797.144,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	240.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стручних лица (3)	240.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
	УКУПНО расходи:	6.037.144,00
	Врсте расхода: Бруто зараде руководиоца чуварске службе	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носноца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.560.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	600.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зараде запослених	
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	Вруто зараде запослених	600.000,00
2.2.		
	УКУПНО расходи	2.160.000,00

Врсте расхода: Уређење - израда и постављање инфо табле		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	159.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	Уређење значајних локација- постављање видиконца(путем јавних набавки)	159.000,00
2.2.		
	УКУПНО расходи:	159.000,00
Врсте расхода: Противпожарна заштита		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	75.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	159.720,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	поступак јавне набавке	50.000,00
2.2.		
	УКУПНО расходи:	234.720,00
Врсте расхода: Мониторинг мрког медведа		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	300.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	500.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке	500.000,00
2.2.		
	УКУПНО расходи:	800.000,00

Врсте расхода: Уређење значајних локација (кампови, летњиковци , видиконци)		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	230.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	470.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.2.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке	470.000,00
2.2.		
	УКУПНО расходи:	700.000,00
Врсте расхода: Уређење стаза-постављање клупа,таблн,путоказа		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	160.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	412.976,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке	412.976,00
2.2.		
	УКУПНО расходи:	572.976,00

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 003367652 2025 14850 004 001 501 100
Датум: 11.9.2025. године
Немањина 22-26
Београд

Служба за управљање
и заштитом
Деловодилац за заштитом животне средине
Београд
Број: 14925
Датум: 24.09.2025
Получилац: Београд, Милана Ђукић 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин” („Службени гласник РС”, број 84/22), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” из Београда, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 022-3052/2 од 20.8.2025. године (запримљене у Министарству заштите животне средине 25.8.2025. године), у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи, Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин” и Планом управљања Пределом изузетних одлика „Жељин” за период 2023-2032. године, Програм управљања Пределом изузетних одлика „Жељин” за 2026. годину, **може се изградити под следећим условима:**

- 1) Програм управљања ускладити са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин” и Планом управљања Пределом изузетних одлика „Жељин” за период 2020-2029. године;
- 2) Програм треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;
- 3) Дефинисати циљеве заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења заштићеног подручја, односно опште циљеве заштите и унапређења подручја и специфичне циљеве;
- 4) Предвидети заштиту, одржавање, праћење и унапређење стања природних и створених вредности;
- 5) Одредити локације улазних станица у заштићено подручје у складу са чланом 68. ст. 3, 4. и 5. Закона о заштити природе и актом који дефинише унутрашњи ред и чуварску службу;

6) Наставити започете и успоставити nove програме праћења дивљих врста биљака и животиња, а посебно врста од националног и међународног значаја, уз успостављање и вођење базе података. Обратити се стручним институцијама за помоћ уколико је потребно;

7) Предвидети остављање и картирање најмање 12 стабала по хектару на којима су забележене природне дупље и шупљине које су значајне за гнезђење птица душљаница (неке врсте из реда сова *Strigiformes*, детлићи *Piciformes* и неке врсте из реда певачица *Passeriformes*);

8) Евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица пречника од 40 cm и више на стаблима. У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и другим научним и стручним институцијама идентификовати врсте птица које се гнезде и по потреби спровести мере заштите и очувања стабала односно гнездилишта и успоставити мере зоне за очување истих;

9) Придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,

- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, итд.),

- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

10) Приликом давања сагласности институцијама за научноистраживачки рад захтевати Извештај о резултатима истраживања;

11) Јединичне податке у оквиру научноистраживачких пројеката и активности управљача и других институција и организација у заштићеном подручју прикупити уз помоћ апликације „Теренска“;

12) Планирати мере и решења за антиерозиону заштиту подручја;

13) Кроз стручно усавршавање и теренске обуке проширити знања чувареке службе и подићи њихову способност за препознавање природних вредности из домена биљног, животињског света и геонаслеђа, а ради њихове ефикасније инвентаризације и контроле омогућити подизање капацитета чувареке службе;

14) Планирати активности на спречавању непланске и бесправне градње;

15) Планирати интензивирање сарадње са Заводом за заштиту природе Србије, факултетима и другим институцијама и организацијама из домена управљања природним ресурсима и заштите природе, кроз омогућавање студентских теренских истраживања у оквиру теренске наставе, стручно-истраживачких пројеката, укључујући пружање помоћи и подршке приликом излазака на терен, процена стања флоре и фауне (флоре и вегетације, ихтиофауне, фауне крупних и ситних сисара, птица, водоземаца, гмизаваца, инсеката и зглавицара);

16) Планирати интензивирање сарадње са другим заштићеним подручјима и корисницима простора на територији заштићеног подручја (локалне заједнице и сл.), на заједничким пројектима и промоцији заштићених подручја и вредности кроз апликацију за регионалне и међународне фондове подршке;

17) Уколико Савет корисника заштићеног подручја још увек није формиран планирати његово успостављање;

18) Стимулисати развој активности и делатности које су дозвољене на заштићеном подручју, а у складу са принципима одрживог развоја;

19) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, 111/09, 20/15 и 87/18 – др. закон);

20) Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине;

21) Планирати развој васпитно-образовних и научно-истраживачких активности које треба да допринесу афирмацији заштићеног подручја;

22) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз медијско приказивање, штампање промотивног материјала, едукативно-промотивне активности (периодичне мултимедијалне презентације, сезонске теренске презентације, програми за туристичке групе, периодичне презентације у земљи и иностранству, обележавање еколошких датума, учешће на сајмовима, подршка свим манифестацијама који имају промотивни, рекреативни и едукативни карактер);

23) У складу са чланом 54. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину Управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године;

24) Програм управљања доставити доносиоцу Решења на Мишљење о уграђености услова заштите природе;

25) Заводу за заштиту природе Србије доставити Извештај о реализованом мониторингу строго заштићених и заштићених врста, свидентираним инвазивним врстама, као и реализованим пројектним истраживањима. Уколико ове активности нису спроведене, навести да исте нису спроведене;

26) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева обавезе да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

ЈП „Србијашуме”, Булевар Михајла Пучина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 12040 од 29.7.2025. године, Министарству заштите животне средине за издавање Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Жељин” за 2026. годину.

Уз захтев су достављене планиране активности, предвиђене Програмом управљања:

- Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја;
- Праћење и унапређење стања заштићеног подручја: мониторинг природних вредности у заштићеном подручју у циљу заштите и очувања подручја;
- Уређење простора, односно уређење приступа заштићеном подручју.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, поступајући по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 број 022-3052/2 од 20.8.2025. године, запримљена у Министарству заштите животне средине 25.8.2025. године), по-предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, констатовано је да се Програм управљања израђује за заштићено подручје Предео изузетних одлика „Жељин” за 2026. годину, који је проглашен

заштићеним Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин“, на коме су дефинисани режими заштите I, II и III степена.

Предео изузетних одлика „Жељин“ налази се у обухвату еколошки значајног подручја „Врх Жељина - Плочка чука“, еколошке мреже Републике Србије у складу са Уредбом о еколошкој мрежи.

Такође, Предео изузетних одлика „Жељин“ се делом налази у границама Подручја од значаја за Европску заједницу (pSCI – Sites of Community Importance) „Жељин“ и потенцијалног Подручја посебне заштите (pSPA – Special Protection Areas) „Гоч-Жељин“. Подручја pSCI и pSPA представљају део еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније – Директива о очувању природних станишта и дивљих биљних и животињских врста (Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora) и Директива о очувању дивљих птица (Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds). Ова подручја су идентификована у складу са обавезама Републике Србије у процесу приступања Европској унији и она значајно доприносе одржавању или обнављању у повољном статусу заштите природних станишних типова и/или врста, и доприносе кохерентности европске еколошке мреже Натура 2000.

У складу са чланом 8. став 1. Закона о заштити природе, планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, основа, планова и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у рударству, енергетици, саобраћају, водопривреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу, у складу са мерама и условима заштите природе. Ставом 3. истог члана дефинисано је да основе, планови и програми из става 1. овог члана морају бити усаглашени са актом о проглашењу заштићеног подручја, планом управљања заштићеним подручјем и смерницама за управљање еколошки значајним подручјима.

У складу са чланом 54. ст. 4. и 5. Закона о заштити природе, планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. овог закона најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Садржај Програма управљања треба да се заснива на Плану управљања Строгим резерватом природе „Јарешник“ за период 2020-2029. године, који је израђен у складу са чланом 53. Закона о заштити природе, са активностима предвиђеним чланом 9. став 7. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин“ и задацима Управљача дефинисаним чл. 8., 10., 11. и 12. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Жељин“.

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоно разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Жељини” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева платио је Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе у износу од 1030,00 динара, а ослобођен је обавезе плаћања таксе за издавање Решења о условима заштите природе, по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610,00 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13- др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22, 54/23-усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

Достављено:

- ЈП „Србијашуме”
Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд
- Завод за заштиту природе Србије
Јапанска 35, 11070 Нови Београд
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
Др Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд
- Архива